

658

POSTANOWIENIE MINISTRA GOSPODARKI, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia 4 września 2003 r.

w sprawie ostatecznych ustaleń dokonanych w ramach ponownego rozpatrzenia decyzji Ministra Gospodarki z dnia 17 sierpnia 2000 r. w sprawie nałożenia ostatecznego cła antydumpingowego w związku z przywozem na polski obszar celny zapalniczek kieszonkowych w celu obejścia cła antydumpingowego ustanowionego decyzją Ministra Gospodarki z dnia 26 października 1998 r.

Na podstawie art. 36 ust. 1 i 2 w związku z art. 63 ust. 2 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ochronie przed przywozem na polski obszar celny towarów po cenach dumpingowych (Dz. U. Nr 123, poz. 1352 oraz z 2002 r. Nr 41, poz. 365, Nr 125, poz. 1063 i Nr 153, poz. 1271), po ponownym rozpatrzeniu decyzji Ministra Gospodarki z dnia 17 sierpnia 2000 r. w sprawie nałożenia ostatecznego cła antydumpingowego w związku z przywozem na polski obszar celny zapalniczek kieszonkowych w celu obejścia cła antydumpingowego ustanowionego decyzją z dnia 26 października 1998 r. (M. P. Nr 25, poz. 525), dokonuje się ostatecznych ustaleń co do wystąpienia okoliczności wskazujących na przywóz na polski obszar celny towarów podobnych w celu obejścia cła antydumpingowego ustanowionego decyzją Ministra Gospodarki z dnia 26 października 1998 r. (M. P. Nr 39, poz. 550).

I. Opis stanu faktycznego

Postępowanie antydumpingowe zostało wszczęte przez Ministra Gospodarki na wniosek z dnia 5 maja 1999 r. spółki BUDZYŃSCY S.C., na podstawie art. 44 ustawy z dnia 11 grudnia 1997 r. o ochronie przed przywozem na polski obszar celny towarów po cenach dumpingowych (Dz. U. Nr 157, poz. 1028), zwanej dalej „ustawą z 1997 r.”, w związku z domniemaniem obejścia cła antydumpingowego ustanowionego decyzją Ministra Gospodarki z dnia 26 października 1998 r. przez przywóz na polski obszar celny zapalniczek jednorazowych deklarowanych jako pochodzących z Tajwanu, a będących *de facto* zapalniczkami pochodzenia chińskiego, oraz zapalniczek jednorazowych z zaworkiem pochodzących z ChRL oraz z Tajwanu, a deklarowanych jako zapalniczek wielokrotnego napełniania. Dane przekazane przez wnioskodawcę postępowania BUDZYŃSCY S.C. oraz firmę PREMET S.A. — stanowiących razem przemysł krajowy w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z 1997 r. — wykazały, że zarówno przywóz na polski obszar celny zapalniczek jednorazowych z zaworkiem, jak również wysyłanych przez Tajwan, nie ma żadnego uzasadnienia ekonomicznego i służy jedynie obejściu ustanowionego cła antydumpingowego. Wstępne dane wykazały też, że osłabienie skutków nałożonego cła antydumpingowego wpłynęło na obniżenie cen towarów krajowych.

¹⁾ Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej — gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 1, poz. 5).

Przemysł krajowy wykazał, że ceny zapalniczek na polskim rynku nie osiągnęły w badanym okresie (listopad 1998 — marzec 1999) poziomu ceny wyznaczonej decyzją Ministra Gospodarki, tj. 0,12 euro/szt. na bazie CIF granica RP. W związku z powyższym przemysł krajowy wyprodukował jedynie nieznaczną ilość zapalniczek jednorazowych (w okresie badanym wielkość produkcji przemysłu krajowego wyniosła ok. 1,7 mln sztuk).

Mając powyższe na uwadze, Minister Gospodarki wszczął postępowanie antydumpingowe postanowieniem z dnia 2 czerwca 1999 r. w sprawie wszczęcia postępowania antydumpingowego w związku z wystąpieniem okoliczności wskazujących na przywóz na polski obszar celny towarów podobnych w celu obejścia cła antydumpingowego ustanowionego decyzją Ministra Gospodarki z dnia 26 października 1998 r. (M. P. Nr 22, poz. 324).

Po przeprowadzeniu postępowania antydumpingowego Minister Gospodarki decyzją z dnia 17 sierpnia 2000 r. w sprawie nałożenia ostatecznego cła antydumpingowego w związku z przywozem na polski obszar celny zapalniczek kieszonkowych w celu obejścia cła antydumpingowego ustanowionego decyzją z dnia 26 października 1998 r., zwaną dalej „decyzją z dnia 17 sierpnia 2000 r.”, nałożył cło antydumpingowe na zapalniczki kieszonkowe gazowe do wielokrotnego napełniania (kod PCN 9613 20 90 0), pochodzące z ChRL lub Tajwanu, oraz na zapalniczki kieszonkowe gazowe jednorazowe (kod PCN 9613 10 00 0), pochodzące z Tajwanu, rozszerzając cło antydumpingowe nałożone na zapalniczki jednorazowe pochodzące z ChRL (nałożone decyzją z dnia 26 października 1998 r.).

Zgodnie z pouczeniem zawartym w ww. decyzji, na podstawie art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. — Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.), przedsiębiorstwa: P.P.H.U. „DREWEX”, P.P.H.U. „MAX” Marek Haligowski, P.P.H. ST Stanisław Trzcziński i CONIN S.A. złożyły wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy. Po ponownym rozpatrzeniu sprawy, na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 kpa, Minister Gospodarki wydał decyzję z dnia 14 listopada 2000 r. utrzymującą w mocy decyzję z dnia 17 sierpnia 2000 r., zwaną dalej „decyzją z dnia 14 listopada 2000 r.”.

Wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 25 lutego 2002 r. (sygn. akt V SA 3981/00 i V SA 27/01) zaskarżona decyzja z dnia 14 listopada 2000 r. zo-

stała uchylona. Konsekwencją wyroku NSA było zobowiązanie Ministra Gospodarki do ponownego rozpoznania sprawy. W toku ponownego rozpatrzenia sprawy organ wykonał zalecenia Naczelnego Sądu Administracyjnego, w wyniku których wydał postanowienie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2003 r. w sprawie wstępnych ustaleń dokonanych w ramach ponownego rozpatrzenia decyzji Ministra Gospodarki z dnia 17 sierpnia 2000 r. w sprawie nałożenia ostatecznego cła antydumpingowego w związku z przywozem na polski obszar celny zapalniczek kieszonkowych w celu obejścia cła antydumpingowego ustanowionego decyzją Ministra Gospodarki z dnia 26 października 1998 r. (M. P. z 2003 r. Nr 18, poz. 284), zwane dalej „postanowieniem z dnia 8 kwietnia 2003 r.”.

Strony skorzystały z przysługującego im prawa do złożenia zastrzeżeń, a także złożyły wniosek o przeprowadzenie spotkania wyjaśniającego w tej sprawie. Dnia 24 czerwca 2003 r. odbyło się spotkanie wyjaśniające poświęcone postanowieniu z dnia 8 kwietnia 2003 r., na którym strony uzupełniły podniesione wcześniej zastrzeżenia.

II. Legitymacja wnioskodawcy do wszczęcia postępowania oraz określenie przemysłu krajowego

Ustalenia w toku postępowania.

Stosownie do treści art. 20 ust. 2 i 3 ustawy z 1997 r. wniosek uważa się za złożony, jeśli popierają go producenci krajowi produkujący co najmniej 25% całej produkcji krajowej towaru podobnego. Ponadto, jeżeli niektórzy producenci krajowi wyrazili sprzeciw wobec wszczęcia postępowania, wniosek musi być popierany przez producentów krajowych, których produkcja towaru podobnego jest większa (w ujęciu ilościowym) niż produkcja towaru podobnego produkowanego przez producentów krajowych, którzy wyrazili sprzeciw wobec wniosku. Ponieważ w toku niniejszego postępowania żaden z producentów krajowych towaru podobnego nie zgłosił sprzeciwu wobec wszczęcia postępowania, w celu ustalenia legitymacji wnioskodawcy do wszczęcia postępowania zbadano jedynie pierwszy z ww. warunków.

Zgodnie z art. 2 pkt 3 ustawy z 1997 r., przemysł krajowy stanowi ogół producentów wytwarzających towar podobny na terytorium RP lub tych spośród nich, których łączna produkcja stanowi co najmniej 50% całkowitej produkcji krajowej tych towarów. Zdefiniowanie przemysłu krajowego jest istotne w celu określenia reprezentatywności danych dostarczonych przez współpracujących producentów, służących do zbadania szkody, jaką ponosił w okresie badanym przemysł krajowy ogółem.

Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej podjął następujące działania w celu ustalenia, czy wnioskodawca był legitymowany do złożenia wniosku o wszczęcie postępowania oraz czy uczestniczące w postępowaniu firmy BUDZYŃSCY S.C. oraz PREMETS.A. stanowią przemysł krajowy:

- 1) zweryfikowano dane odnoszące się do produkcji, przedstawione przez obu znanych producentów krajowych uczestniczących w postępowaniu;
- 2) zwrócono się do Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) o informację na temat całkowitej produkcji zapalniczek w roku 1998 i 1999;
- 3) zwrócono się do bazy danych polskich firm „Kompass” w celu ustalenia producentów zapalniczek jednorazowych w latach 1998—1999.

Ad. 1. Dane dotyczące wielkości produkcji zawarte we wniosku o wszczęcie postępowania z dnia 5 maja 1999 r. oraz w piśmie firmy PREMETS.A. z dnia 14 kwietnia 1999 r. zostały zweryfikowane przez przedstawicieli Ministra Gospodarki w listopadzie 1999 r. oraz — na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ochronie przed przywozem na polski obszar celny towarów po cenach dumpingowych, zwanej dalej „ustawą z 2001 r.” — w kwietniu i maju 2002 r. Wizyta weryfikacyjna przeprowadzona w tych firmach potwierdziła prawdziwość danych dotyczących produkcji przekazanych wcześniej na potrzeby postępowania. Dodatkowo firma BUDZYŃSCY S.C. przekazała Ministrowi Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej kopię sprawozdania o produkcji za 1999 r., przekazanego w dniu 19 stycznia 2002 r. do GUS, która również stanowiła potwierdzenie wcześniej przekazanych danych.

Ad. 2. W odpowiedzi na wystąpienie Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej Główny Urząd Statystyczny przesłał dane dotyczące całkowitej produkcji w latach 1998—1999 towaru o kodzie SWW 0671-43, tj. zapalniczek oraz zapalarek do gazu łącznie z elektrycznymi. Według danych przesłanych przez GUS całkowita produkcja dotycząca tego kodu SWW wynosiła: w roku 1998 — 1 416 tys. sztuk, a w roku 1999 — 3 299 tys. sztuk. W tych latach łączna produkcja firm BUDZYŃSCY S.C. i PREMETS.A. wynosiła odpowiednio: 1 218 tys. sztuk i 3 137,5 tys. sztuk. Zatem zarówno w roku 1998, jak i w roku 1999, biorąc pod uwagę dane całoroczne, produkcja obu firm łącznie stanowiła odpowiednio 86% i 95% produkcji krajowej. Z kolei udział samego wnioskodawcy postępowania BUDZYŃSCY S.C. w produkcji krajowej wyniósł w roku 1998 i 1999 odpowiednio 44% i 94%.

Z uwagi na okresowość sporządzania danych przez GUS (w okresach rocznych) niemożliwe było uzyskanie z tego źródła danych dotyczących produkcji całkowitej dokładnie w okresie badanym: listopad 1998 — marzec 1999. Jednak można z dużym prawdopodobieństwem stwierdzić, że jeżeli produkcja wnioskodawcy stanowiła znacznie ponad 25% produkcji całkowitej w okresach odniesienia obejmujących całe lata 1998 i 1999, to warunek z art. 20 ust. 3 ustawy z 1997 r. był spełniony. Dodatkowo należy zaznaczyć, że dane z GUS dotyczące produkcji całkowitej odnoszą się nie tylko do zapalniczek, ale także do zapalarek do gazu łącznie z elektrycznymi (klasyfikowanych pod tym samym kodem SWW co zapalniczki objęte postępowaniem). W rzeczywistości udział wnioskodawcy w produkcji krajowej zapalniczek był wyższy niż przedstawiony powyżej.

Ad. 3. W toku postępowania uzyskano informację, iż w bazie danych firm polskich „Kompass” w charakterze producentów zapalniczek jednorazowych figurują w latach 1998 — 1999 wyłącznie dwa podmioty, tj.: BUDZYŃSCY S.C. oraz PREMETS.A. Należy dodatkowo zaznaczyć, że w toku postępowania organ prowadzący postępowanie również nie ustalił istnienia jakiegokolwiek innego producenta zapalniczek poza wyżej wymienionymi. Nie nastąpiło również zgłoszenie takiego podmiotu jako strony zainteresowanej w toku postępowania.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, należy stwierdzić, że obie spółki stanowiły w okresie badanym przemysł krajowy w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z 1997 r. oraz że wnioskodawca postępowania, spółka BUDZYŃSCY S.C., miał, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 2 i 3 ustawy z 1997 r., prawo wystąpić z wnioskiem o wszczęcie postępowania antydumpingowego w imieniu i na rzecz przemysłu krajowego.

Zastrzeżenia stron

Zdaniem stron, organ, ustalając legitymację czynną spółki BUDZYŃSCY S.C., oparł się jedynie na „niezweryfikowanych przez organ i niepotwierdzonych żadnymi innymi dowodami oświadczeniach przedstawicieli tej firmy”.

Opisane wyżej czynności podjęte przez Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej przeczą powyższemu twierdzeniu. Biorąc pod uwagę całokształt zebranego materiału dowodowego, nie ma podstaw do uznania przytoczonego zarzutu za uzasadniony.

Odnosząc się do szczegółowych argumentów stron w tej kwestii należy stwierdzić:

1. Podczas wizyty weryfikacyjnej z kwietnia 2002 r. zbadano nie tylko obecny stan parku maszynowego spółek PREMETS.A. i BUDZYŃSCY S.C., ale także skontrolowano księgowość obu firm pod kątem stwierdzenia prawdziwości danych przedstawianych przez te firmy w toku postępowania. Kontrola dotyczyła czasu przeszłego, w tym również okresu badanego dla niniejszego postępowania. Wyniki powyższej kontroli zostały dokładnie opisane w części sprawozdania z wizyty weryfikacyjnej sporządzonej przez osobę odpowiedzialną za tę kontrolę.
2. W celu ustalenia legitymacji wnioskodawcy dane dotyczące jego produkcji nie muszą być w żaden sposób potwierdzone przez dane dotyczące sprzedaży. Wnioskodawca jest legitymowany do złożenia wniosku, jeśli jego produkcja stanowi minimum 25% produkcji krajowej. Jest to wyłączny warunek, więc jest on spełniony, nawet jeśli sprzedaż wnioskodawcy w okresie badanym w ogóle nie istnieje, co może być np. skutkiem utraty rynku ze względu na obecność dumpingowanego importu.
3. Należy zwrócić uwagę, że ani jedna z opinii z niezależnych źródeł (inne przedsiębiorstwa, komornik

sądowy) odnosząca się do braku produkcji w firmie BUDZYŃSCY S.C., przedstawionych przez strony, nie dotyczy okresu badanego dla niniejszego postępowania, tak więc opinie te, z punktu widzenia ustalenia legitymacji wnioskodawcy, są pozbawione znaczenia.

4. Odnosnie do danych przedstawionych przez GUS należy zgodzić się ze stronami, że przedstawiają one całość produkcji bez podziału na poszczególnych producentów. Jest to oczywiste, ponieważ dane te uzyskano w celu określenia właśnie produkcji całkowitej. Organ, dysponując tą wielkością (czyli 100% produkcji) oraz wielkością produkcji firm BUDZYŃSCY S.C. i PREMETS.A. (zweyfikowaną na podstawie kontroli księgowości firm), mógł ustalić udział tych firm w produkcji krajowej. Jest również prawdą, że udział ten można było obliczyć wyłącznie w całym roku 1998 i 1999, gdyż takie były dane gromadzone przez GUS. Wziąwszy pod uwagę fakt, że okres badany stanowi 5 miesięcy na przełomie lat 1998 i 1999, organ uznał, że skoro wnioskodawca osiągnął odpowiedni udział w produkcji krajowej w całym roku 1998 i w całym roku 1999, należy przyjąć założenie, że osiągnął go także w okresie badanym. Jest to założenie przyjęte na podstawie najbardziej dostępnych danych, gdyż oficjalne dane dotyczące całkowitej produkcji krajowej zapalniczek akurat w okresie listopad 1998 — marzec 1999 nie są możliwe do uzyskania, podobnie jak dane dotyczące całkowitej produkcji krajowej zapalniczek akurat w dniu, w którym złożono wniosek o wszczęcie postępowania.

Zdaniem stron, organ nie uwzględnił faktu, że PREMETS.A. wycofał swój wniosek o wszczęcie postępowania.

Spółka PREMETS.A. nie była wnioskodawcą postępowania w sprawie obejścia ceł antydumpingowych wszczętego postanowieniem Ministra Gospodarki z dnia 2 czerwca 1999 r. w sprawie wszczęcia postępowania antydumpingowego w związku z wystąpieniem okoliczności wskazujących na przywóz na polski obszar celny towarów podobnych w celu obejścia cła antydumpingowego ustanowionego decyzją Ministra Gospodarki z dnia 26 października 1998 r., w związku z czym ewentualne jej poparcie lub jego brak nie ma w niniejszym postępowaniu znaczenia, gdyż badanie legitymacji dotyczy jedynie wnioskodawcy, tj. spółki BUDZYŃSCY S.C. Należy jednak zaznaczyć, iż dla celów badania szkody PREMETS.A. przekazał dane dotyczące kondycji przedsiębiorstwa i jedynie w tym kontekście można mówić o poparciu dla postępowania. Ponadto przedstawiciel PREMETS.A. potwierdził swoje poparcie dla prowadzonego postępowania w sprawie obejścia cła w trakcie spotkania wyjaśniającego z dnia 24 czerwca 2003 r.

W związku z powyższym, zastrzeżenie jest bezzasadne.

Zdaniem stron, organ nie wykazał, iż wnioskodawca był producentem zapalniczek, a nie „montażystą”

w rozumieniu art. 46 ustawy z dnia 11 grudnia 1997 r. o ochronie przed przywozem na polski obszar celny towarów po cenach dumpingowych (Dz. U. Nr 157, poz. 1028).

Zarzut prowadzenia przez wnioskodawcę wyłączenie działalności montażowej, a nie produkcyjnej, był już podnoszony w skardze stron do NSA dotyczącej decyzji z dnia 14 listopada 2000 r. W swojej odpowiedzi organ odniósł się wyczerpująco do tego zarzutu, przedstawiając zweryfikowane dane zgromadzone w trakcie postępowania dotyczące wartości sprzedanych przez wnioskodawcę z Chińskiej Republiki Ludowej części do produkcji zapalniczek. NSA w swoim wyroku z dnia 25 lutego 2002 r. nie podważył argumentów przedstawionych przez Ministra Gospodarki w tym zakresie.

Mając powyższe na uwadze, zarzut jest bezzasadny.

Zdaniem stron, w toku postępowania ustalono, iż w kraju nie istnieje żaden inny, poza spółką BUDZYŃSCY S.C., znaczący producent zapalniczek.

Zdaniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej powyższy pogląd jest nieprawdziwy, gdyż ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, iż drugim producentem zapalniczek jest spółka PREMETS.A.

Zdaniem stron, spółka BUDZYŃSCY S.C. zaimportowała z Chińskiej Republiki Ludowej 830 000 zapalniczek kieszonkowych jednorazowych.

Według informacji stron fakt wskazanego importu miał miejsce 22 stycznia 1996 r., co oznacza, iż znajdował się poza okresem badanym dla niniejszego postępowania. W związku z powyższym fakt ten nie ma znaczenia dla potrzeb ustalenia legitymacji wnioskodawcy do złożenia wniosku o wszczęcie niniejszego postępowania.

Zdaniem stron, w okresie składania wniosku, wnioskodawca nie posiadał certyfikatu Instytutu Górnictwa Naftowego i Gazownictwa (IGNiG), który pozwalał produkować i sprzedawać zapalniczki gazowe.

Wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie obejścia cła antydumpingowego ustanowionego decyzją z dnia 26 października 1998 r. został złożony w maju 1999 r. Wnioskodawca postępowania spółka BUDZYŃSCY S.C. posiadała prawo sprzedaży produkowanych zapalniczek na podstawie świadectwa wystawionego przez IGNiG w Krakowie w dniu 6 lutego 1998 r. (nr 22/98), ważnego do dnia 5 lutego 2001 r., a następnie przedłużonego do dnia 5 lutego 2004 r. (29 stycznia 2001 r. nr 15/2001). Mając powyższe na uwadze, zarzut jest bezpodstawny.

Zdaniem stron, organ przeprowadzając wizyty weryfikacyjne naruszył art. 79 § 1 kpa.

W dniach 11 kwietnia 2002 r. i 15 maja 2002 r. przedstawiciele Ministra Gospodarki przeprowadzili niezbędną kontrolę w siedzibach spółek BUDZYŃSCY

S.C. i PREMETS.A., zaś wyniki tej wizyty zostały załączone jako materiał dowodowy do postępowania w sprawie ponownego rozpatrzenia decyzji z dnia 17 sierpnia 2000 r. Wbrew zarzutom zastrzegających, organ nie był zobowiązany do stosowania art. 79 § 1 kpa, gdyż art. 30 ust. 1 ustawy z 2001 r. stanowi regulację szczególną w stosunku do niego. W związku z powyższym, art. 79 § 1 kpa nie miał zastosowania, gdyż art. 1 ust. 3 ustawy z 2001 r. odsyła do kpa tylko w przypadku spraw nieuregulowanych w ustawie antydumpingowej.

Należy także podkreślić, że z innych przepisów ustawy z 2001 r. nie wynika obowiązek zawiadamiania stron o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu ze świadków, biegłych lub oględzin, jak również nie gwarantuje się prawa udziału w przeprowadzeniu dowodu, zadawania pytań świadkom, biegłym i stronom oraz składania wyjaśnień. Za taką interpretacją przemawia również treść art. 30 ust. 3 ustawy z 2001 r., który szczegółowo reguluje procedurę weryfikacji, uprawniając organ m.in. do ograniczenia kontroli do niektórych tylko reprezentantów wnioskodawców, zagranicznych producentów, eksporterów, krajowych importerów. Przepis ten nie wspomina o obowiązku zawiadamiania innych stron o dokonywanych czynnościach, zaś specyfiką tej procedury jest możliwie szybka i odformalizowana weryfikacja. Warto zaznaczyć, iż może się zdarzyć w postępowaniu antydumpingowym konieczność weryfikacji danych przedstawionych przez eksporterów, którzy mogą być umiejscowieni w odległych zakątkach świata. Organ prowadzący postępowanie może dokonać, za ich zgodą oraz pod warunkiem zawiadomienia i braku sprzeciwu władz danego kraju, weryfikacji przedstawionych danych. Natomiast zawiadamianie, udział innych stron postępowania nie są przewidziane ani w ustawie z 2001 r., ani w Porozumieniu o stosowaniu artykułu VI Układu ogólnego w sprawie tariff celnych i handlu 1994 (Dz. U. z 1998 r. Nr 34, poz. 195).

Mając powyższe na uwadze, zarzut jest bezzasadny.

Zdaniem stron, wniosek jest skuteczny, jeżeli jest popierany przez producentów krajowych, których łączna produkcja stanowi co najmniej 50%.

Wyjaśnienie powyższej kwestii zostało zawarte w pierwszym akapicie pkt II niniejszego postanowienia. Zdaniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej interpretacja przedstawiona przez strony jest niewłaściwa.

Zdaniem stron, z treści sprawozdania z wizyty weryfikacyjnej nie wynika, kto, kiedy, gdzie i jakich czynności dokonał i w jakim charakterze był przy tym obecny, co i w jaki sposób ustalono i jakie uwagi zgłosiły obecne osoby.

W wyniku wizyt weryfikacyjnych sporządzono oddzielne sprawozdania dotyczące badań i oceny parku maszynowego spółek BUDZYŃSCY S.C. i PREMETS.A. oraz oceny zgodności przedstawionych przez obie firmy danych w zakresie wskaźników ekonomicznych i finansowych z księgowością firm. Każdą

z ww. części sprawozdania sporządziła inna osoba spośród wchodzących w skład zespołu weryfikacyjnego, której kompetencje odpowiadały odnośnemu zagadnieniu. Z treści sprawozdań jednoznacznie wynika, co, gdzie i kiedy było przedmiotem weryfikacji. Pod każdym ze sprawozdań znajduje się także podpis jego autora.

III. Okres badany

Ustalenia w toku postępowania

Okresem badanym na potrzeby niniejszego postępowania jest okres od 1 listopada 1998 r. do 31 marca 1999 r. Okres powyższy przyjęto z uwagi na fakt, iż w dniu 5 listopada 1998 r. weszły w życie cła antydumpingowe w odniesieniu do zapalniczek jednorazowych pochodzących z ChRL, których obejście jest przedmiotem niniejszego postępowania, zaś marzec 1999 r. był ostatnim miesiącem poprzedzającym złożenie wniosku o wszczęcie niniejszego postępowania.

Zastrzeżenia stron

Do powyższego ustalenia strony nie wniosły zastrzeżeń

IV. Określenie towarów objętych postępowaniem antydumpingowym w sprawie obejścia ustanowionego cła antydumpingowego

Ustalenia w toku postępowania

Towarami objętymi postępowaniem antydumpingowym są plastikowe zapalniczki kieszonkowe gazowe jednorazowe, klasyfikowane w Polskiej Scalonej Nomenklaturze Towarowej Handlu Zagranicznego według kodu PCN 9613 10 00 0, pochodzące z Tajwanu, oraz plastikowe zapalniczki kieszonkowe gazowe jednorazowe z zaworkiem deklarowane jako do wielokrotnego napełniania, klasyfikowane w Polskiej Scalonej Nomenklaturze Towarowej Handlu Zagranicznego według kodu PCN 9613 20 90 0, pochodzące z Chińskiej Republiki Ludowej lub z Tajwanu.

Zastrzeżenia stron

Do powyższego ustalenia strony nie wniosły zastrzeżeń

V. Wykaz ustalonych eksporterów oraz producentów towarów objętych postępowaniami zakończonymi decyzją z dnia 26 października 1998 r. oraz decyzją z dnia 17 sierpnia 2000 r.

Ustalenia w toku postępowania

W toku postępowania ustalono następujących producentów i eksporterów towaru podobnego:

Polycity Enterprise Ltd., Hongkong (eksporter),

Shude Lis Lighters, Guandong, ChRL (producent),

Gladstrong Investments Ltd., Hongkong (eksporter),

Hainan Daze Commerce Co., ChRL (eksporter),

Tung Enterprise, Hongkong (eksporter),

Tranwick Ltd., ChRL (eksporter),

Wenzhou Import and Export, ChRL (eksporter),

Wellfield Investment Ltd., Tsuen Wan, Hongkong (eksporter),

China Artex (Holdings) Corp. Beijing, ChRL (eksporter),

Panuy Best Plastic Products Co. Ltd., Dong Ching, ChRL (eksporter),

Top Champion Development Ltd., Kwung Tong, ChRL (eksporter),

Top Field Enterprises Ltd., Tsuen Wan, Hongkong (eksporter),

Xingda Lighter Manufacturing Co. Ltd., ChRL (eksporter),

Recency Co. Ltd., Tajwan (eksporter),

Foshan Weiye Lighter Manufacture Ltd., Nanhai city, ChRL (eksporter),

China National Autotive Industry Imp. and Exp. Corp., Beijing, ChRL (eksporter).

Po wszczęciu postępowania antydumpingowego, zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy z 1997 r., Minister Gospodarki przesłał kwestionariusze antydumpingowe władzom ChRL oraz Tajwanu, a także — zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z 1997 r. — wszystkim znanym stronom krajowym, które mogły posiadać informacje istotne dla toczącego się postępowania. Częściowych odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszach antydumpingowych udzieliła jedynie firma ANNEX Andrzej Kazmierczak EXPORT—IMPORT. Inni przedsiębiorcy, o których mowa poniżej, do których zwrócił się Minister Gospodarki, nie udzielili odpowiedzi na pytania zawarte w kwestionariuszach antydumpingowych.

W postępowaniu kwestionariusz antydumpingowy przekazano następującym importerom:

Firma Handlowa „FRACHT”,

P.P.H.U. „DREWEX”,

P.P.H.U. „MAX” Marek Haligowski,

Firma ZUDIMEX,

Firma RACZKOWSKI DLT,

Firma ANNEX.

Zastrzeżenia stron

Zdaniem stron, organ bezprawnie rozszerzył wykaz eksporterów i producentów zapalniczek objętych postępowaniem antydumpingowym.

Zdaniem organu zasygnalizowana rozbieżność ma charakter pozorny. W decyzji z dnia 17 sierpnia 2000 r. nie było zamieszczonej listy producentów/eksporterów w formie wykazu, zaś wymóg publikacji wykazu ustalonych eksporterów oraz producentów towaru objętego postępowaniem wprowadzony został w art. 32 ust. 2 pkt 2 ustawy z 2001 r., który organ spełnił. Mając powyższe na uwadze, zarzut jest bezzasadny.

VI. Ostateczne ustalenia faktyczne dotyczące obejścia ustanowionych ceł antydumpingowych

Ustalenia w toku postępowania

Przedmiotem badania w toku niniejszego postępowania były dwa rodzaje obejść ceł antydumpingowych ustanowionych wobec zapalniczek jednorazowych pochodzących z ChRL:

- obejście ceł poprzez zmianę struktury geograficznej przywozu, tj. przywóz zapalniczek pochodzących z ChRL jako zapalniczek rzekomo pochodzących z Tajwanu,
- obejście ceł poprzez zmianę struktury towarowej przywozu, tj. przywóz zapalniczek jednorazowych lub jednorazowych z zaworkiem jako rzekomych zapalniczek wielorazowych.

W celu wykazania obejścia ceł antydumpingowych Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej powinien wykazać, iż:

- a) towar, wobec którego toczy się postępowanie w sprawie obejścia ceł, jest towarem podobnym do towaru objętego cłami antydumpingowymi,
- b) po nałożeniu ceł antydumpingowych nastąpiła zmiana struktury przywozu, niemająca uzasadnionych podstaw ekonomicznych, w celu uniknięcia następstw ceł antydumpingowych,
- c) w wyniku powyższej zmiany nastąpiło osłabienie skutków nałożonego cła antydumpingowego polegające na obniżeniu cen towarów krajowych,
- d) nastąpiło rekompensowanie nałożonych ceł przez zagranicznego eksportera (zjawisko to może występować tylko przy niektórych typach obejścia ceł antydumpingowych).

1. Podobieństwo towaru

Zgodnie z definicją ustawową towaru podobnego z art. 2 pkt 1 ustawy z 1997 r., określa się go jako towar, który jest jednakowy pod każdym względem w stosunku do towaru objętego postępowaniem antydumpingowym lub, w razie braku takiego towaru, inny towar, który, pomimo że nie jest jednakowy pod każdym względem, ma cechy ściśle odpowiadające cechom towaru objętego postępowaniem antydumpingowym.

W toku postępowania Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej dokonał ustalenia, że:

- zapalniczki jednorazowe rzekomo pochodzące z Tajwanu są *de facto* towarem pochodzenia chińskiego, a zatem są podobne (jednakowe pod każdym względem) do towaru objętego cłami antydumpingowymi ustanowionymi decyzją z dnia 26 października 1998 r. (dowód — litera a) poniżej),
- tzw. zapalniczki do wielokrotnego napełniania rzekomo pochodzące z Tajwanu są *de facto* towarem pochodzenia chińskiego, a zatem odnosi się do nich ustalenie opisane w tiret poniżej (dowód — litera a) poniżej),
- tzw. zapalniczki do wielokrotnego napełniania pochodzenia chińskiego są towarem podobnym (cechy ściśle odpowiadające) do towaru objętego cłami antydumpingowymi ustanowionymi decyzją z dnia 26 października 1998 r. (dowód — litera b) poniżej).

a) przywóz z Tajwanu

Minister Gospodarki w toku postępowania zakończonego decyzją z dnia 17 sierpnia 2000 r. stwierdził, iż zapalniczki deklarowane w okresie badanym jako pochodzenia tajwańskiego są zapalniczkami pochodzenia chińskiego.

Na podstawie zebranego materiału dowodowego na temat produkcji obu typów objętych postępowaniem zapalniczek na Tajwanie ustalono, że na Tajwanie jest jeden producent zapalniczek. Producent ten nie współpracował w okresie prowadzonego postępowania antydumpingowego i nie odesłał wypełnionego kwestionariusza antydumpingowego. Zgodnie z informacjami władz tajwańskich, zapalniczki pochodzenia tajwańskiego nie były przedmiotem eksportu do Polski z Tajwanu w latach 1996—1999. Jedyny ustalony w toku postępowania tajwański eksporter zapalniczek — firma „Recency Co. Ltd.” — również nie współpracował w trakcie postępowania, ani też nie odesłał wypełnionego kwestionariusza antydumpingowego. Władze tajwańskie, po zweryfikowaniu dostarczonych kopii świadectw pochodzenia, na podstawie których firma ta dostarczyła do Polski zapalniczki objęte postępowaniem, oświadczyły w piśmie nr 455 z dnia 25 maja 2000 r., że dostarczone do Polski zapalniczki były pochodzenia chińskiego, a nie tajwańskiego. Fakt ten wskazuje na próbę obejścia cła antydumpingowego, którym objęte są zapalniczki jednorazowe pochodzenia chińskiego, poprzez niezgodne z prawdą deklarowanie ich pochodzenia tajwańskiego.

b) tzw. zapalniczki do wielokrotnego napełniania

W toku postępowania zakończonego decyzją z dnia 17 sierpnia 2000 r. dokonano ustalenia, że zapalniczki do wielokrotnego napełniania objęte postępowaniem są towarem podobnym w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z 1997 r., bowiem mają cechy ściśle sobie odpowiadające.

Głównymi kryteriami, które brano pod uwagę przy porównaniu towaru w ramach postępowania, były: cechy fizyczne, cechy użytkowe, jakościowe, zastosowanie, technologia wytwarzania

produktu, skład chemiczny i budowa poszczególnych elementów składowych produktu, jakość, zastosowanie, postrzeganie danego towaru przez importerów i konsumentów oraz cena. Kryteriami dodatkowymi stosowanymi do oceny towaru podobnego są kanały dystrybucji, opakowania, kolorystyka.

O tym, że zarówno zapalniczki jednorazowe, jak i deklarowane jako do wielokrotnego napełniania są podobne, świadczył fakt, iż technologia wytwarzania poszczególnych elementów w obu typach zapalniczek, jak również materiał, z których te zapalniczki zostały wykonane, były identyczne. Rozmiary i waga obu typów zapalniczek były również takie same. Co więcej, zarówno zapalniczki deklarowane jako do wielokrotnego napełniania, jak i jednorazowe miały takie same: sposób regulacji wysokości płomienia przez użytkownika, ilość zapaleń wynikających z zastosowanego kamienia, kolorystykę i wzornictwo oraz podobne opakowanie (po 50 sztuk zapalniczek w paletce, paletka w kartoniku i 20 kartoników w kartonie zbiorczym — łącznie 1 000 sztuk).

W celu uzyskania informacji na temat głównych kryteriów, które są brane pod uwagę przy porównaniu towaru w ramach postępowania antydumpingowego, przekazano importerom krajowym, eksporterom oraz właściwym przedstawicielstwom dyplomatycznym kraju eksportu kwestionariusz postępowania antydumpingowego. Oprócz wyżej wymienionych kwestii zadaniem stron, którym przekazano kwestionariusze, było udzielenie informacji o producentach i eksporterach zapalniczek, rodzajach ich produkcji, montażu, ekonomicznym uzasadnieniu zmiany struktury rzeczowej eksportu zapalniczek pochodzenia chińskiego, sposobie napełniania i serwisie posprzedażnym, jak również o kanałach dystrybucji. Z uwagi na to, iż żadna ze stron nie odesłała wypełnionego kwestionariusza, Minister Gospodarki zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z 1997 r. ustalił na podstawie danych zawartych we wniosku firmy BUDZYŃSCY S.C. cechy fizyczne, zastosowanie, technologie wytwarzania poszczególnych elementów w obu typach porównywanych zapalniczek, skład chemiczny materiałów, z których te zapalniczki zostały wykonane, wymiary zapalniczek, sposób pakowania, zastosowanie.

Dodatkowo, w trakcie postępowania zakończonego decyzją z dnia 17 sierpnia 2000 r. Minister Gospodarki wziął pod uwagę trzy opracowania zewnętrzne:

- ekspertyzę Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich w Warszawie (SIMP),
- ekspertyzę Instytutu Górnictwa Naftowego i Gazownictwa w Krakowie (IGNiG),
- badania Centrum Badania Opinii Społecznej (CBOS).

Ekspertyza SIMP skupiała się na analizie różnic w funkcjach i budowie zapalniczek jednorazowych

produkowanych przez przemysł krajowy oraz rzekomych zapalniczek wielorazowych (zapalniczek jednorazowych z zaworkiem) pochodzących z ChRL i Tajwanu. W konkluzji powyższej ekspertyzy stwierdzono, że oba powyższe produkty, ze względu na różnicę w budowie, „różnią się w sposób zasadniczy co do przeznaczenia”. Zapalniczki pochodzące z Chin i Tajwanu nie zostały jednak w powyższej ekspertyzie określone jako wielorazowe, ale jako „zapalniczki wielokrotnego napełniania”. O ile bowiem posiadały one zaworek, który teoretycznie takie napełnianie umożliwiał, o tyle mechanizm krzeszący iskrę miał „bardzo zbliżoną konstrukcję” do jednorazowej zapalniczki krajowej, co oznacza, iż konstrukcyjnie mechanizm ten uniemożliwiał wymianę kamienia. Należy zaznaczyć, że o zapalnicze wielorazowej można mówić w przypadku, gdy wymieniaalny jest zarówno kamień (mechanizm krzeszący), jak i gaz.

Badania przeprowadzone przez IGNiG miały na celu wykazanie, że zaworek zamontowany w importowanej zapalniczce faktycznie umożliwia ponowne napełnienie zbiorniczka z gazem. Przebadanie 18 zapalniczek udowodniło, że ponowne (a nawet kilkakrotne) napełnienie zbiorniczka z gazem jest możliwe, choć należy zaznaczyć, że w celu pomyślnego wykonania tego zadania konieczne było zastosowanie konkretnego gazu i konkretnego aplikatora, i wiedza taka, z uwagi na brak instrukcji, nie jest dostępna przeciętnemu użytkownikowi zapalniczki. Dodatkowo należy zaznaczyć, że przeprowadzone badania wykazały tylko, iż zapalniczkę można ponownie napełnić, a zbiorniczek pozostaje szczelny — badania nie obejmowały jednak stopnia zużycia mechanizmu krzeszącego iskrę (kamienia) w trakcie normalnego zużywania pierwszego pojemniczka z gazem. Badania wykazały więc, że importowana zapalniczka jest zapalniczką wielokrotnego napełniania, ale nie wykazały, iż jest zapalniczką wielorazową.

W odróżnieniu od dwóch powyższych ekspertyz badanie przeprowadzone przez CBOS nie dotyczyło kwestii technicznych związanych z budową zapalniczek, ale sposobu postrzegania podobieństwa obu towarów przez „rynek”, przy czym przedmiotem badań byli hurtownicy i sprzedawcy detaliczni importowanych z ChRL zapalniczek do wielokrotnego napełniania (jednorazowych zapalniczek z zaworkiem).

Zgodnie z wynikiem badań CBOS zdecydowana większość przebadanych hurtowników i detalistów sprzedaje ww. towar jako zapalniczki jednorazowe. Podstawowymi przyczynami powyższego są:

- brak instrukcji producenta, która umożliwiałaby zapoznanie użytkownika ze sposobem ponownego napełnienia zbiorniczka (w tym informacji o koniecznym typie aplikatora),
- brak możliwości wymiany kamienia.

Biorąc pod uwagę wyniki trzech powyższych badań oraz dane zebrane w toku postępowania, Minister Gospodarki uznał, iż zapalniczki do wielokrotnego napełniania sprowadzane z ChRL i Tajwanu są *de facto* towarem podobnym do zapalniczek jednorazowych.

Opinia taka została wyrażona w decyzji z dnia 17 sierpnia 2000 r. i podtrzymana w toku ponownego rozpatrzenia sprawy w decyzji z dnia 14 listopada 2000 r. Za słusznością powyższej decyzji przemawia też fakt braku racjonalności ekonomicznej ponownego napełniania przez użytkownika zapalniczki jednorazowej, jeśli weźmie się pod uwagę cenę jednostkową zapalniczki, koszty związane z zakupem aplikatora i gazu oraz problemy związane z ponownym napełnieniem zapalniczki.

Dodatkowo Minister Gospodarki ustalił, iż w okresie badanym nie nastąpił widoczny wzrost sprzedaży gazu, mimo iż w okresie tym, praktycznie w sposób nagły po wprowadzeniu pierwotnych ceł antydumpingowych, na rynku pojawiło się ok. 100 mln sztuk importowanych zapalniczek rzekomo wielokrotnie napełnianych gazem. W latach 1998—1999 sprzedaż butli z gazem do zapalniczek produkowanych przez producenta krajowego, zaspokajającego ok. 80% krajowego popytu na ten towar, utrzymywała się na tym samym poziomie, pomimo drastycznego wzrostu przywozu zapalniczek, które rzekomo miałyby być do wielokrotnego napełniania, jest dowodem na to, że jej ponowne „teoretyczne” napełnianie nie zmienia faktu, że użytkownicy traktują je tak, jak zapalniczki jednorazowe. Wielkość importu gazu również nie potwierdzała zwiększonego zapotrzebowania rynku. Import gazu w 1999 r. w porównaniu z 1998 r. ogólnie wzrósł o ok. 50 ton. Przy założeniu, że wzrost importu gazu był przeznaczony do napełniania importowanych zapalniczek z zaworkiem, a nie do innych celów (np. zapalarek do gazu), oznaczał faktycznie możliwość napełnienia ok. 10,0 mln zapalniczek objętych postępowaniem (do obliczeń przyjęto tylko jednokrotne napełnienie zbiorniczka gazu) lub 1,0 mln zapalniczek przy dziesięciokrotnym napełnieniu zbiorniczka gazem.

Opinia Ministra Gospodarki co do podobieństwa tzw. zapalniczek do wielokrotnego napełniania i zapalniczek jednorazowych nie została zaakceptowana przez Naczelny Sąd Administracyjny. NSA w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 lutego 2002 r. (sygn. akt V SA 3981/00 i V SA 27/01) stwierdził, iż: „wprawdzie o podobieństwie towarów jak i ocenie określonego stanu faktycznego jako przypadku obejścia ceł antydumpingowych nie rozstrzyga wyłącznie „techniczny punkt widzenia”, dowody pochodzące z IGNiG same przez się nie przesądzają o kwalifikacji przedmiotu objętego postępowaniem antydumpingowym i ostatecznej merytorycznej ocenie przesłanek cła antydumpingowego, to jednak podkreślić należy jednocześnie, że dowody te — wobec przytoczonej ich treści — nie mogą być również poczytane za podstawę oceny uznającej zapalniczkę wielorazową za podobną do zapalniczek objętych cłem antydumpingowym”.

Ponadto, zdaniem NSA: „wyjaśnienie tej kwestii (tj. „technicznego punktu widzenia”) i ewentualne stwierdzenie istnienia omawianej przesłanki cła antydumpingowego (tj. przywóz na polski obszar celny towarów podobnych) wymagało przeprowadzenia przez organ orzekający dodatkowego postępowania dowodowego (w razie potrzeby również dowodu z opinii biegłego), którego organ orzekający nie przeprowadził i w konse-

kwencji nie przedstawił w rozstrzygnięciu przekonywającego wywodu w przedmiocie powyższej przesłanki cła antydumpingowego”.

Biorąc pod uwagę powyższe zalecenia NSA, Minister Gospodarki zlecił wykonanie dodatkowej ekspertyzy ekspertom z Wojskowej Akademii Technicznej. Celem jej było przeanalizowanie zapalniczek jednorazowych z zaworkiem z punktu widzenia ich budowy oraz rzeczywistych funkcji użytkowych w porównaniu z zapalniczkami jednorazowymi i wielorazowymi. Wykonanie tej dodatkowej ekspertyzy służyło właściwemu wyjaśnieniu zebranego wcześniej materiału dowodowego dotyczącego kwestii podobieństwa towarów. Według powyższej ekspertyzy, zapalniczki zarówno jednorazowe, jak i do wielorazowego użytku składają się z dwóch podstawowych części: mechanizmu wytwarzającego iskrę i zbiornika z paliwem. Mechanizm wytwarzający iskrę jest tak skonstruowany, że ruchem kciuka naciska się na dźwignię otwierającą zawór na zbiorniku paliwa, a jednocześnie obraca się kółko napędzające mechanizm krzesający iskrę. Iskra zapala uchodzący ze zbiornika gaz i tworzy się pochodnia płonącego gazu. Zwolnienie dźwigni zamyka zawór, a tym samym dopływ paliwa, i płomień gaśnie. W mechanizmie krzesiwowym kółko napędowe (obracane kciukiem) wprawiają w obrót kółko krzesające, zwane także tarnikiem. Do kółka krzesającego sprężyna dociska kamień iskrzący. Na skutek pocierania kółka krzesającego o kamień iskrzący powstaje iskra. Wytwarzanie iskry jest związane z ubytkiem masy kamienia iskrzącego. Zależnie od chropowatości kółka krzesającego, siły, z jaką jest ono obracane, oraz zależnie od siły, z jaką sprężyna dociska kamień iskrzący — kamień ten zużywa się. Zbiornik z paliwem jest naczyniem ciśnieniowym. Paliwo, jakim są lekkie węglowodory, jest w stanie ciekłym, ponieważ ciśnienie panujące w zbiorniku jest wyższe od ciśnienia atmosferycznego o ponad 100 kPa w temperaturze około 20°C. W zakresie temperatur od minus 40°C do plus 40°C zbiornik z paliwem stosowany w zapalniczkach gazowych jest całkowicie bezpieczny. Należy jednak pamiętać, że jeśli znajdzie się w temperaturze powyżej 80°C — staje się ładunkiem rozrywającym i zapalającym. Zbiornik jest wykonywany z tworzyw termoplastycznych, których wytrzymałość na rozrywanie nie jest wysoka. Dlatego też istnieje optymalna objętość zbiornika ze względów wytrzymałościowych. Zapalniczki mają zbiornik na paliwo o objętości kilku centymetrów sześciennych.

Zapalniczki jednorazowe to takie zapalniczki, w których nie przewidziano możliwości wymiany przez użytkownika kamienia iskrzącego w mechanizmie wytwarzającym iskrę, jak również nie przewidziano możliwości ponownego napełniania zbiorniczka gazu paliwem. W zapalniczkę jednorazową przestrzeń w korpusie, w której umieszcza się sprężynę i kamień, jest zamknięta od dołu. Sprężynę, a następnie kamień, wkłada się od góry i przyciska kółkiem krzesającym. Operacja włożenia nowego kamienia jest niemożliwa do wykonania przez użytkownika. Montażu dokonuje producent. Poprawnie zaprojektowana i wykonana zapalniczka jednorazowa powinna zapewniać wytwarzanie iskry tyle

razy, ile razy należy tworzyć płomień, aby możliwe było całkowite wypalenie paliwa w zbiorniku, a mechanizm wytwarzający iskrę powinien być dalej sprawny. Zapalniczki jednorazowe tracą cechy funkcjonalne i użytkowe po wypaleniu paliwa w napełnionym przez producenta zbiorniku gazu. Zdolność do wytwarzania iskry pozostaje pomimo utraty zdolności do wytwarzania płomienia na skutek braku paliwa. Oznacza to, że w zapalniczkach jednorazowych jakość wykonania mechanizmu wytwarzającego iskrę, a w szczególności wielkość (masa) kamienia iskrzącego, muszą tę zdolność zapewnić.

Zapalniczki wielorazowe w przeciwieństwie do jednorazowych posiadają konstrukcję mechanizmu iskrzącego pozwalającą użytkownikowi umieszczać w korpusie nowy kamień iskrzący oraz posiadają możliwość napełniania paliwem zbiornika na gaz.

W zapalniczkach do wielorazowego użytku cylindryczna przestrzeń w korpusie, w której umieszcza się kamień i sprężynę, jest otwarta od dołu. Sprężyna dociska na kamień tzw. bagnetem. Oznacza to, że konstrukcja mechanizmu wytwarzającego iskrę pozwala użytkownikowi umieszczać w korpusie nowy kamień iskrzący, a zużycie kamienia nie powoduje uszkodzenia innych części zapalniczek dzięki zastosowaniu tzw. bagnetu.

Zapalniczki jednorazowe z zaworkiem posiadają mechanizm wytwarzający iskrę, w którym nie przewidziano możliwości wymiany kamienia iskrzącego przez użytkownika, ale przewidziano możliwość ponownego napełniania zbiorniczka gazu paliwem.

Ekspert z Wojskowej Akademii Technicznej badali rzeczywiste funkcje użytkowe zapalniczek jednorazowych z zaworem. Do testów otrzymali 18 losowo wybranych, z 33 przedłożonych do tego losowania — w obecności przedstawicieli importerów — próbek różnych typów zapalniczek. 16 sztuk zapalniczek z 18 okazały się zapalniczkami jednorazowymi z wmontowanym zaworem na zbiorniku paliwa. Dwie sztuki spełniały kryteria zapalniczek do wielorazowego użytku.

Wyniki testu wykazały, że przekazane do badań zapalniczki są skonstruowane i wykonane jako zapalniczki jednorazowe. Nie przewidziano możliwości wymiany kamienia iskrzącego przez użytkownika. W zapalniczkach tych zastosowano także kamień iskrzący, taki sam jak jest używany w zapalniczkach jednorazowych. Z testów wynika, że ok. 75% kamienia zużywa się do wypalenia paliwa zawartego w zbiorniku napełnionym przez producenta zapalniczek. Ustalono również, że wykorzystanie zaworu i ponowne napełnianie zbiornika paliwem spowoduje, że paliwo to nie będzie mogło być spalone, a zapalniczka zawierająca zbiornik ciekłego palnego gazu stanie się odpadem niebezpiecznym dla użytkownika i środowiska. Ekspertyza zawiera również stwierdzenie, iż wmontowanie zaworu w zbiorniku paliwa zapalniczek jednorazowych, aby użytkownik uzupełniał gaz, jest błędem w sztuce inżynierskiej.

Dodatkowo w toku niniejszego postępowania strony przedstawiły dodatkowe dwie opinie biegłych:

- ekspertyzę Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich w Bydgoszczy (SIMP), przedstawioną przez BUDZYŃSCY S.C.,
- ekspertyzę Instytutu Górnictwa Naftowego i Gazownictwa (IGNiG), przedstawioną przez firmę P.P.H. ST Stanisław Trzcinański.

Ekspertyza SIMP potwierdza spostrzeżenia ekspertów WAT, że jedyną różnicą w budowie zapalniczek jednorazowych oraz tzw. do wielokrotnego napełniania jest wmontowany w dolną część zbiorniczka zaworek oraz że oba typy zapalniczek nie posiadają konstrukcji mechanizmu wytwarzającego iskrę, która umożliwiała by wymianę kamienia. Ekspertyza w konkluzji uznaje oba rodzaje zapalniczek za towar podobny.

Ekspertyza IGNiG nr 4666A102 z listopada 2002 r. omawia wyniki 3 oddzielnych badań, które swoim zakresem objęły:

- a) badanie możliwości ponownego napełniania zapalniczek z zewnętrznego pojemnika i sprawdzenie ich szczelności

Badanie przeprowadzono w oparciu o wymagania i metody badań zawarte w normie PN-EN ISO 9994:2002 pkt 4.3 i 5.6 na próbce składającej się z 125 sztuk zapalniczek.

- b) sprawdzenie trwałości zaworu służącego do ponownego napełniania paliwem zapalniczek gazowych z zewnętrznego pojemnika

Badanie przeprowadzono w oparciu o wymagania i metody badań zawarte w normie PN-EN ISO 9994:2002 na próbce składającej się z 2 sztuk każdego z 4 modeli zapalniczek (napełnianie zapalniczek należy prowadzić aż do uszkodzenia zaworu).

- c) sprawdzenie trwałości działania mechanizmu wytwarzania płomienia

Badanie obejmowało następujące czynności: obrót przez potarcie palcem kółka trącego, naciśnięcie dźwigni zaworu odcinającego dopływ paliwa do dyszy gazowej, odczekanie 3 sekund z naciśniętą dźwignią i palącym się gazem, zwolnienie nacisku na dźwignię zaworu. Badanie przeprowadzono na 4 sztukach zapalniczek.

Pierwsze dwa badania są w zasadzie powtórzeniem badań przeprowadzonych przez Instytut w toku pierwotnego postępowania. Udowadniają one ponownie fakt, iż zapalniczki jednorazowe z zaworkiem mogą być faktycznie napełnione gazem, co w świetle przedstawionych powyżej argumentów nie oznacza jeszcze, iż zapalniczki te są zapalniczkami wielorazowymi. Istotne znaczenie ma tu jedynie trzecie badanie, tj. badanie mechanizmu wytwarzania płomienia. W jego wyniku stwierdzono, że w badanych modelach mechanizmy wytwarzania płomienia mogą zapewnić (w zależności od sposobu użytkowania zapalniczek) co najmniej 3-krotne napełnienie zbiornika gazem. Wynik powyższej ekspertyzy stoi w sprzeczności z wynikami ekspertyzy dokonanej przez ekspertów WAT,

którzy ustalili, że w badanych zapalniczkach mechanizm wytwarzania płomienia ulega zużyciu po jednorazowym wykorzystaniu gazu w zbiorniczku zapalniczki. Należy zaznaczyć, że podstawową różnicą w warunkach badania, która mogła być powodem powstania powyższej rozbieżności opinii, był fakt, iż w badaniach przeprowadzanych przez ekspertów WAT płomień po każdorazowym jego zapaleniu był podtrzymywany tylko przez jedną sekundę, podczas gdy w badaniach przeprowadzonych przez IGNiG czas ten wynosił 3 sekundy (co oznacza trzykrotnie większe zużycie gazu przypadające na każde użycie mechanizmu wytwarzania płomienia). Należy podkreślić, że eksperci WAT stosowali czas jednosekundowy, ponieważ taki czas potrzebny jest do zapalenia papierosa. Ponadto w ekspertyzie WAT wyraźnie określono, że wysokość płomienia została ustawiona na 10—15 mm, ponieważ na taką właśnie wysokość płomienia są ustawione zapalniczki nieposiadające możliwości jego regulacji. W przypadku badań przeprowadzonych przez IGNiG brak informacji na temat tego parametru. Ponadto należy zaznaczyć, że badaniu przez ekspertów WAT została poddana większa próbka zapalniczek (16) niż miało to miejsce w przypadku badań IGNiG (4 sztuki).

W toku postępowania przedstawiono także wyniki badań zapalniczek jednorazowych z zaworkiem przeprowadzonych przez spółkę BUDZYNSCY S.C. Celem badania było ustalenie przyczyn ustania przydatności do użytku zapalniczek jednorazowych z zaworem. Na podstawie uzyskanych wyników badania stwierdzono, że najczęstszą przyczyną ustania przydatności zapalniczek do użytkowania było zużycie kamienia przy jednoczesnym braku konstrukcyjnej możliwości wymiany kamienia przez użytkownika w układzie wytwarzającym iskrę. Należy jednak zaznaczyć, że powyższe badanie również zostało przeprowadzone przy braku obecności pozostałych stron postępowania oraz przedstawicieli Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.

Niezależnie od przedstawionych powyżej ekspertyz i danych, w toku ponownego rozpatrzenia sprawy Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej wziął także pod uwagę:

- 1) wyniki postępowania w sprawie obejścia ceł antydumpingowych przez pochodzące z ChRL i Tajwanu tzw. zapalniczki wielorazowe, przeprowadzonego wcześniej przez Unię Europejską

W toku tego postępowania, zakończonego rozporządzeniem nr 192 z dnia 25 stycznia 1999 r. (O.J. L 22/1 z dnia 29 stycznia 1999 r.) Komisja Europejska uznała, że zapalniczki jednorazowe z zaworkiem (tzw. napełnialne zapalniczki jednorazowe), które odpowiadają jednemu z pierwszych modeli japońskich zapalniczek jednorazowych nienapełnialnych, zostały wyposażone w zawór wyłącznie w celu obejścia ustanowionego cła antydumpingowego (vide pkt 1.4 (23) oraz (24) rozporządzenia nr 192 z dnia 25 stycznia 1999 r. — O.J. L 22/1 z dnia 29 stycznia 1999 r.).

- 2) materiał dowodowy przekazany w maju 2002 r. przez Regionalny Inspektorat Celny

Materiał ten potwierdza, że zapalniczki jednorazowe zostały poddane modyfikacjom polegającym na wstawianiu zaworków wyłącznie w celu zmiany kwalifikacji produktu do innej kategorii i obejścia ustanowionego cła antydumpingowego. Ponadto materiał ten zawiera również instrukcje wysyłkowe, które są dowodem na to, że zapalniczki z zaworem ładowano „w drzwiach kontenera”. Wynikający z oficjalnych statystyk importowych brak przywozu na polski obszar celny zapalniczek jednorazowych (z danych CIHZ wynika, iż w porównywalnym okresie 5 listopada 1998 r. — 5 listopada 2000 r. wprowadzono do Polski ok. 2,0 mln sztuk chińskich zapalniczek jednorazowych klasyfikowanych według kodu PCN 9613 10 00 0 oraz 97,0 mln chińskich zapalniczek deklarowanych jako do wielokrotnego napełniania, klasyfikowanych według kodu PCN 9613 20 90 0), jest potwierdzeniem wykonywania tych instrukcji. Zgodnie z danymi z ChRL oraz z Hongkongu sprzedaż zapalniczek do Polski ukształtowała się w ww. okresie na poziomie: ok. 55,0 mln sztuk chińskich zapalniczek jednorazowych klasyfikowanych według kodu PCN 9613 10 00 0 oraz 28,7 mln zapalniczek deklarowanych jako do wielokrotnego napełniania, klasyfikowanych według kodu PCN 9613 20 90 0.

Całokształt powyższych ustaleń potwierdza, że zapalniczki jednorazowe pochodzenia chińskiego zostały poddane modyfikacjom polegającym na wstawianiu zaworu, co do którego stwierdzono, że nie pełnił żadnej funkcji mającej na celu uzasadnienie ekonomiczne, a wmontowanie go służyć ma jedynie obejściu nałożonego cła, natomiast te zapalniczki jednorazowe, które nie zostały poddane modyfikacjom, wprowadzono na polski obszar celny jako zapalniczki do wielokrotnego napełniania klasyfikowane według kodu PCN 9613 20 90 0 — również w celu obejścia cła.

2. Zmiana struktury przywozu

Wprowadzenie decyzją Ministra Gospodarki z dnia 26 października 1998 r., która weszła w życie w dniu 5 listopada 1998 r., cła antydumpingowego spowodowało zmianę struktury przywozu przedmiotowych zapalniczek.

Import zapalniczek deklarowanych jako do wielokrotnego napełniania z ChRL oraz import zapalniczek rzekomo pochodzących z Tajwanu zajął miejsce zapalniczek jednorazowych pochodzących z ChRL, po wprowadzeniu cła antydumpingowego. Przywóz zapalniczek jednorazowych z ChRL, po nałożeniu na nie cła, zmniejszył się z ok. 70,0 mln sztuk w 1998 r. do 0,9 mln sztuk w okresie badanym. W tym samym okresie import zapalniczek z zaworkiem pochodzących z ChRL (rzekomo zapalniczek wielorazowych) wyniósł 6,1 mln sztuk, a przywóz zapalniczek rzekomo pochodzących z Tajwanu wyniósł ok. 4 mln sztuk. Przed okresem badanym import powyższych produktów nie istniał. Ponadto ceny w imporcie tych zapalniczek ukształtowały

się na porównywalnym poziomie z cenami zapalniczek jednorazowych objętych ustanowionym cłem antydumpingowym.

3. Osłabienie skutków nałożonego cła antydumpingowego polegające na obniżeniu cen towarów krajowych

W wyniku wykazanego wyżej obejścia nałożonych ceł antydumpingowych nastąpiło osłabienie skutków nałożonego cła antydumpingowego, polegające na obniżeniu cen towarów krajowych. W okresie badanym ceny te kształtowały się następująco:

listopad 1998 r.	— 0,35 zł/szt.,
grudzień 1998 r.	— 0,29 zł/szt.,
styczeń 1999 r.	— 0,24 zł/szt.,
luty 1999 r.	— 0,23 zł/szt.,
marzec 1999 r.	— 0,22 zł/szt.

W całym okresie badanym średnia ważona cena zbytu przemysłu krajowego wynosiła 0,25 zł/szt., podczas gdy średnia ważona cena przywozu objętego postępowaniem (na bazie CIF) wynosiła 0,21 zł/szt.

4. Rekompensowanie ceł przez zagranicznego eksportera

W toku postępowania stwierdzono, iż w okresie badanym nie występowało rekompensowanie ceł przez zagranicznego eksportera. Jednakże zjawisko to nie mogło wystąpić przy obejściu polegającym na zmianie struktury geograficznej lub towarowej przywozu. W przypadku klasyfikowania towaru objętego cłami antydumpingowymi pod innym kodem taryfowym lub jako towaru o innym pochodzeniu cło antydumpingowe w ogóle nie jest przez importerów płacone, a więc nie może być rekompensowane. Rekompensowanie cła przez eksportera zachodzi przy obejściu cła polegającym na tym, że importer sprowadza towar objęty cłami i płaci je, ale jednocześnie zakupuje towar z zagranicy na tak korzystnych warunkach, że mimo zapłacenia cła, nie zmniejszając swojego zysku, jest w stanie utrzymać dotychczasową cenę sprzedaży w kraju. Rekompensata taka może mieć zarówno charakter bezpośredniego obniżenia ceny przez eksportera, jak i bardziej subtelnych działań pośrednich, które jednak mają ten sam efekt. W obecnej sytuacji, wobec zjawiska unikania ceł w ogóle, opisywana w tym punkcie przesłanka dodatkowa stwierdzenia obchodzenia ceł antydumpingowych nie występuje.

Zastrzeżenia stron

Zdaniem stron zapalniczki do wielokrotnego użytku były w obrocie handlowym przed wszczęciem postępowania antydumpingowego zakończonego decyzją z dnia 26 października 1998 r., o czym świadczy pismo IGNiG z 30 kwietnia 2003 r. W związku z powyższym, zdaniem stron, nie miało miejsca obejście ustanowionych ceł antydumpingowych.

Przedmiotem postępowania w sprawie obejścia ceł antydumpingowych, wszczętego postanowieniem z dnia 2 czerwca 1999 r. w sprawie wszczęcia postępowania antydumpingowego w związku z wystąpieniem okoliczności wskazujących na przywóz na polski obszar celny towarów podobnych w celu obejścia cła antydumpingowego ustanowionego decyzją Ministra Gospodarki z dnia 26 października 1998 r. (M.P. Nr 22, poz. 324), było rozstrzygnięcie, czy przywóz zapalniczek rzekomo do wielokrotnego napełniania z ChRL i Tajwanu, jaki nastąpił po nałożeniu cła antydumpingowego decyzją z dnia 26 października 1998 r., miał na celu obejście tegoż cła.

Natomiast przedstawione przez skarżących pismo IGNiG z dnia 30 kwietnia 2003 r. zawiera informację, iż w latach 1996—97 Instytut wydał certyfikaty na zapalniczki gazowe do wielokrotnego napełniania wg normy EN ISO 9994:1996 (PN-EN ISO 9994:2002) wytwarzane przez producentów z Hiszpanii, Korei oraz Japonii. Dodatkowo należy zaznaczyć, iż w toku postępowania nie stwierdzono, jakoby na rynku nie było „prawdziwych zapalniczek wielorazowych”. W toku postępowania stwierdzono jedynie, że zdecydowana większość tzw. zapalniczek wielorazowych sprowadzanych z ChRL i Tajwanu, po nałożeniu ceł antydumpingowych, była *de facto* zapalniczkami jednorazowymi. Mając powyższe na uwadze, wniosek stron nie ma żadnych podstaw.

Strony wnoszą zastrzeżenia co do przekazania próbek zapalniczek do badań, które miało miejsce 16 grudnia 2002 r.

Przekazanie próbek do ekspertyzy nastąpiło w obecności komisji złożonej z przedstawicieli importerów oraz Ministerstwa Gospodarki. Protokół z przekazania został sporządzony 16 grudnia 2002 r. i podpisany przez obecnych, w tym przez stronę składającą zastrzeżenia.

Zdaniem stron, organ mylnie wskazuje przeprowadzenie badań przez Wojskową Akademię Techniczną, podczas gdy ekspertyzę wykonała spółka AWAT.

Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej zlecił przeprowadzenie ekspertyzy Przedsiębiorstwu Projektowo-Wdrożeniowemu „AWAT” Sp. z o.o. Zostało ono założone w 1989 r. przez Komendę i pracowników naukowych Wojskowej Akademii Technicznej w celu komercjalizacji osiągnięć naukowych i technicznych WAT. Ekspertyza została wykonana przez trzy osoby, z których dwie to pracownicy naukowcy WAT. W związku z powyższym, uprawnione jest stwierdzenie, że ekspertyza została wykonana przez pracowników naukowych — ekspertów Wojskowej Akademii Technicznej.

Zdaniem stron, należy odrzucić badania AWAT, gdyż czas podtrzymywania płomienia został skrócony z 3 do 1 sekundy oraz jego wysokość z 20—30 mm do 10—15 mm.

Celem ekspertyzy AWAT było ustalenie wpływu wmontowania zaworu na zbiorniku paliwa na własności funkcjonalne i użytkowe ręcznych zapalniczek gazowych z zapłonem krzesiwowym. Głównymi użytkownikami zapalniczek są palacze. Przyjęto więc, iż czasem

podtrzymywania płomienia będzie okres niezbędny do przypalenia papierosa przez użytkownika (czyli 1 s). Natomiast przyjęta wysokość płomienia ustawiana jest również w zapalniczkach nieposiadających takiej regulacji, w związku z czym ostatni z ww. parametrów jest niemal znormalizowany. W związku z powyższym z punktu widzenia przedmiotu ekspertyzy przyjęte założenia są w opinii Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej rozsądne, zaś ich zmiana we wskazanym wyżej kierunku była odpowiednia i uzasadniona, a zarzut bezzasadny.

Zdaniem stron, AWAT w przeciwieństwie do IGNiG nie ma akredytacji w zakresie badań zapalniczek i zapalarek, co w konsekwencji podważa wiarygodność badania.

Badania i certyfikację wyrobów reguluje ustawa z dnia 3 kwietnia 1993 r. o badaniach i certyfikacji (Dz. U. Nr 55 poz. 250, z późn. zm.). Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o badaniach i certyfikacji:

„Wyroby wyprodukowane w Polsce, a także wyroby importowane do Polski po raz pierwszy, mogące stwarzać zagrożenie, albo które służą ochronie lub ratowaniu życia, zdrowia i środowiska, podlegają — zależnie od stopnia zagrożenia — obowiązkowi:

- 1) certyfikacji na zastrzeżony przez Centrum znak bezpieczeństwa i oznaczania tym znakiem lub
- 2) wystawiania przez producenta, na jego wyłączną odpowiedzialność, deklaracji zgodności.”.

Natomiast art. 13a tej ustawy stanowi: „Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wykaz wyrobów i usług z zakresu, o którym mowa w art. 13 ust. 1, 1a i 2, w tym wykaz wyrobów podlegających obowiązkowej certyfikacji na znak bezpieczeństwa.”.

Zgodnie ze słowniczkiem wyrażeń ustawowych zawartym w art. 3 ustawy z dnia 3 kwietnia 1993 r. o badaniach i certyfikacji, znak bezpieczeństwa to zastrzeżony znak przyznawany zgodnie z zasadami systemu certyfikacji, potwierdzający, że dany wyrób, używany zgodnie z zasadami określonymi przez producenta, nie stanowi zagrożenia dla życia, zdrowia, mienia i środowiska. Na podstawie delegacji zawartej w art. 13a tej ustawy wydano rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1999 r. w sprawie wykazu wyrobów wyprodukowanych w Polsce, a także wyrobów importowanych do Polski po raz pierwszy, mogących stwarzać zagrożenie albo służących ochronie lub ratowaniu życia, zdrowia lub środowiska, podlegających obowiązkowi certyfikacji na znak bezpieczeństwa i oznaczania tym znakiem, oraz wyrobów podlegających obowiązkowi wystawiania przez producenta deklaracji zgodności (Dz. U. z 2000 r. Nr 5, poz. 53), w którym został zamieszczony wykaz wyrobów podlegających obowiązkowi zgłoszenia do certyfikacji na znak bezpieczeństwa i oznaczania tym znakiem. Takim wyrobem są zapalniczki i zapalarki jednorazowego lub wielokrotnego napełniania gazem płynnym. Certyfikacji zapalniczek powinny dokonać, zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 3 kwietnia 1993 r. o badaniach

i certyfikacji, akredytowane jednostki certyfikujące. Instytut Górnictwa Naftowego i Gazownictwa w Krakowie jest jednostką certyfikującą zapalniczki i zapalarki jednorazowego lub wielokrotnego napełniania gazem płynnym, akredytowaną przez Polskie Centrum Badań i Certyfikacji pod numerem AC 010, zaś certyfikat ten upoważnia do prowadzenia certyfikacji obowiązkowej i dobrowolnej urzędów gazowych. Gdyby więc przedmiotem ekspertyzy było badanie zapalniczek w celu uzyskania znaku bezpieczeństwa, to wymagane byłoby przeprowadzenie takich badań przez jednostkę certyfikującą, taką jak Instytut Górnictwa Naftowego i Gazownictwa w Krakowie. Jednakże przedmiotem ekspertyzy wykonanej przez AWAT nie było badanie bezpieczeństwa zapalniczek, w tym sprawdzenia, czy produkt ten, używany zgodnie z zasadami określonymi przez producenta, nie stanowi zagrożenia dla życia, zdrowia, mienia i środowiska.

Ekspertyza dotyczyła wpływu wmontowania zaworu na zbiorniku paliwa na własności funkcjonalne i użytkowe ręcznych zapalniczek gazowych z zapłonem krzesiwowym. W związku z powyższym fakt posiadania bądź nie akredytacji przez AWAT nie ma istotnego znaczenia z punktu widzenia przedmiotu badań.

Zdaniem stron, nieobecność importerów przy przeprowadzeniu ekspertyzy przez AWAT dyskwalifikuje badanie.

Niewątpliwie przekazanie próbek do ekspertyzy odbyło się w obecności komisji złożonej z przedstawicieli importerów oraz Ministerstwa Gospodarki. Protokół z przekazania został sporządzony dnia 16 grudnia 2002 r. i podpisany przez obecnych, w tym przez stronę składającą zastrzeżenia. Ekspertyzę wykonano w drugiej połowie grudnia 2002 r., zaś obowiązująca ustawa w art. 1 ust. 3 wyłączała stosowanie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego w postępowaniu antydumpingowym, jednoznacznie przecinając jakiegokolwiek spekulacje na ten temat. Mając powyższe na uwadze, zarzut jest bezzasadny.

Zdaniem stron, Minister Gospodarki nie posiada uprawnień do dokonywania ustaleń pochodzenia importowanych towarów.

Zgodnie z art. 64 ustawy z 2001 r., obejście ceł antydumpingowych „oznacza zmianę struktury przywozu, niemającą uzasadnionych podstaw ekonomicznych, w celu uniknięcia następstw ceł antydumpingowych, w wyniku której nastąpiło:

- 1) osłabienie skutków nałożonego cła antydumpingowego polegające na obniżeniu cen towarów krajowych,
- 2) rekompensowanie w jakikolwiek sposób przez zagranicznego eksportera nałożonych ceł.”.

Z przytoczonego wyżej fragmentu wynika, iż jednym z elementów postępowania w sprawie obejścia ceł antydumpingowych jest badanie zmiany struktury przywozu, tzn. zmiany struktury geograficznej lub towarowej, w tym również kierunków, z których towar będący przedmiotem postępowania był sprowadzany.

Oznacza to, że organ w toku postępowania w sprawie obejścia ceł antydumpingowych uprawniony jest do dokonywania ustaleń również i w zakresie rzeczywistego pochodzenia towaru.

Zdaniem stron, z treści przedstawionej faktury wynika, iż import zapalniczek wielorazowych dokonany przez nie miał miejsce przed nałożeniem ceł antydumpingowych.

Zdaniem organu z przedstawionego dokumentu wynika jedynie, iż kontener zapalniczek został zgłoszony do odprawy celnej w dniu poprzedzającym wprowadzenie ceł antydumpingowych decyzją z dnia 26 października 1998 r. Ze względu na krótki odcinek czasowy (1 dzień przed dniem wejścia w życie ceł antydumpingowych ustanowionych decyzją z dnia 26 października 1998 r.) nie stanowi to przekonującego dowodu na potwierdzenie ww. tezy.

Zdaniem stron, organ dokonał w postanowieniu z dnia 8 kwietnia 2003 r. pozaprawnej klasyfikacji zapalniczek objętych postępowaniem, sprzecznej z Polską Scaloną Nomenklaturą Handlu Zagranicznego (PCN) oraz normą PN-EN ISO 9994:2002.

W odpowiedzi na powyższy zarzut należy zaznaczyć, iż dla celów postępowania antydumpingowego organ samodzielnie dokonuje klasyfikacji towaru objętego postępowaniem, zaś klasyfikacja PCN, podobnie jak inne, ma tylko charakter pomocniczy, ale niewiążący.

Zdaniem stron, skoro dwie spośród badanych zapalniczek spełniały kryteria zapalniczek wielorazowych, tym samym firma „DREWEX”, sprowadzająca te zapalniczki, powinna zostać wyłączona z przedmiotu postępowania.

W odpowiedzi na powyższe należy zaznaczyć, iż zgodnie z obowiązującymi regulacjami nie ma podstaw prawnych do wyłączenia podmiotowego z postępowania antydumpingowego. Ustawa z 2001 r. umożliwia w niektórych przypadkach indywidualizację rozstrzygnięć, tj. ustanowienie indywidualnych marginesów dumpingu (art. 54) lub zobowiązania cenowego (art. 41), jednakże obie te możliwości dotyczą producentów lub eksporterów.

Jednocześnie należy podkreślić, że postępowaniem w sprawie obejścia ceł antydumpingowych od początku nie są objęte zapalniczki wielorazowe. Postępowaniem objęte są „plastikowe zapalniczki kieszonkowe gazowe jednorazowe z zaworkiem deklarowane jako do wielokrotnego napełniania” — zgodnie także w punktem IV niniejszego postanowienia. W przypadku sprowadzania zapalniczek wielorazowych towar ten powinien być zwolniony z cła antydumpingowego pod warunkiem wykazania przez importera, iż nie mieści się on w opisie towaru objętego ceł antydumpingowym. Przeprowadzane w czasie postępowania badania towaru wykazały, że w opisie tym mieszczą się zapalniczki, które posiadają wprawdzie zaworek do ponownego napełniania gazem, ale nie posiadają wymiennalnego kamienia. Jednocześnie w opisie towaru objętego cełami antydumpingowymi nie mieszczą się za-

palniczki posiadające konstrukcję mechanizmu iskrzącego pozwalającą użytkownikowi umieszczać w korpusie nowy kamień iskrzący oraz posiadające możliwość napełniania paliwem zbiornika na gaz. W zapalniczkach tych, zgodnie z ekspertyzą uzyskaną w toku postępowania, cylindryczna przestrzeń w korpusie, w której umieszcza się kamień i sprężynę, jest otwarta od dołu, a sprężyna dociska na kamień tzw. bagnetem, co oznacza, że konstrukcja mechanizmu wytwarzającego iskrę pozwala użytkownikowi umieszczać w korpusie nowy kamień iskrzący, a zużycie kamienia nie powoduje uszkodzenia innych części zapalniczek. Analogicznie postępowaniem w sprawie obejścia ceł antydumpingowych nie są objęte także np. zapalniczki metalowe, mimo iż oba opisywane tutaj typy zapalniczek mieszczą się w kodzie PCN 9613 20 90 0. Należy tutaj ponownie zaznaczyć, że dla celów postępowania antydumpingowego organ samodzielnie dokonuje klasyfikacji towaru objętego postępowaniem, zaś klasyfikacja PCN ma charakter pomocniczy, ale niewiążący.

Zdaniem stron, do ceny eksportowej na bazie CIF należy doliczyć poniesione przez importerów cła, koszty transportu i marżę, w związku z czym nie wystąpiła szkoda dla przemysłu krajowego. Zdaniem importerów odpowiednie dane przedstawiono w wypełnionych przez nich kwestionariuszach.

W postępowaniu w sprawie obejścia ceł antydumpingowych nie bierze się pod uwagę faktycznych cen sprzedaży na rynku. Odpowiednie wyliczenia były dokonane przy obliczaniu szkody w postępowaniu podstawowym, zakończonym decyzją z dnia 26 października 1998 r. W postępowaniu w sprawie obejścia, oprócz udowodnienia podobieństwa towaru, należy wykazać, że:

- towar objęty postępowaniem jest sprowadzany po cenie dumpingowej, do czego brana jest pod uwagę cena CIF na granicy (co i tak jest najkorzystniejszym rozwiązaniem dla eksporterów, ponieważ w podstawowym postępowaniu antydumpingowym należy odjąć od niej koszty transportu do Polski i ubezpieczenia),
- nałożone cło antydumpingowe nie odnosi zamierzonego skutku,
- przemysł krajowy ponosi na skutek powyższego szkodę, polegającą przede wszystkim na braku możliwości skorzystania z dobrodziejstwa nałożonych ceł antydumpingowych.

Zamierzonym skutkiem nałożenia ceł antydumpingowych było doprowadzenie do sytuacji, w której w granice polskiego obszaru celnego nie wprowadzano by zapalniczek jednorazowych pochodzenia chińskiego o cenie poniżej 0,12 euro/szt. W wyniku obchodzenia ceł antydumpingowych cena ta kształtowała się znacznie niżej (0,05 euro/szt.). Dla celów postępowania w sprawie obejścia ceł antydumpingowych nie jest już istotne, jakie dalsze koszty ponosili importerzy po wprowadzeniu towaru na polski obszar celny. Gdyby cła antydumpingowe działały prawidłowo, koszty te sumowałyby się z kwotą minimum 0,12 euro/szt.

Wynikająca z obejścia ceł antydumpingowych szkoda dla przemysłu krajowego została opisana w pkt VIII niniejszego postanowienia. Przy czym należy zaznaczyć, że przy analizie wpływu cen importu na rynek krajowy nie indywidualizuje się tego oddziaływania w zależności od cen stosowanych przez poszczególnych importerów. Dodatkowo należy zaznaczyć, że żaden z importerów nie przekazał wypełnionego kwestionariusza na potrzeby niniejszego postępowania w sprawie obejścia ceł antydumpingowych, na który powołują się strony, domagając się takiej indywidualizacji.

VII. Ostateczne ustalenia faktyczne dotyczące dumpingu

Ustalenia w toku postępowania

Według danych Centrum Informatyki Handlu Zagranicznego średnia cena zapalniczek z zaworkiem pochodzenia chińskiego w okresie badanym wynosiła 0,05 euro/szt. na bazie CIF granica RP. W przypadku zapalniczek rzekomo pochodzących z Tajwanu cena eksportowa również wynosiła 0,05 euro/szt.

Natomiast w wyniku postępowania przeciwko przywózowi na polski obszar celny chińskich zapalniczek jednorazowych po cenach dumpingowych zakończonego decyzją z dnia 26 października 1998 r. ustalono wartość normalną chińskiej zapalniczki jednorazowej w wysokości 0,12 euro/szt. W tej sytuacji oraz w świetle ustaleń, że rzekome zapalniczki wielorazowe oraz zapalniczki rzekomo pochodzące z Tajwanu są towarem podobnym do chińskiej zapalniczki jednorazowej, jest oczywiste, że średnia cena zapalniczek w wysokości 0,05 euro/szt. jest ceną dumpingową.

Zastrzeżenia stron

Do powyższego ustalenia strony nie wniosły zastrzeżeń.

VIII. Ostateczne ustalenia faktyczne dotyczące szkody

Ustalenia w toku postępowania

W toku postępowania przemysł krajowy wykazał, iż po znacznym wzroście produkcji i sprzedaży w miesiącach grudzień 1998 — styczeń 1999, czyli po wprowadzeniu cła antydumpingowego, w lutym i marcu 1999 r. nastąpił gwałtowny spadek sprzedaży, produkcji oraz cen krajowych zapalniczek. Wielkości produkcji i sprzedaży w okresie badanym kształtowały się następująco:

wielkość sprzedaży:

listopad 1998 r.	— 6 186 szt.
grudzień 1998 r.	— 363 300 szt.
styczeń 1999 r.	— 315 557 szt.
luty 1999 r.	— 287 764 szt.
marzec 1999 r.	— 180 930 szt.

wielkość produkcji:

listopad 1998 r.	— 73 186 szt.
grudzień 1998 r.	— 552 809 szt.
styczeń 1999 r.	— 686 607 szt.
luty 1999 r.	— 273 664 szt.
marzec 1999 r.	— 131 580 szt.

Ponadto w całym okresie badanym producenci krajowi ponosili straty na sprzedaży z powodu niemożności konkurowania z ceną zapalniczki chińskiej. Straty te ponoszono mimo prób redukcji kosztów. Z uwagi na brak możliwości zbytu w cenach pokrywających koszty produkcji spółka BUDZYŃSCY S.C., aby obniżyć koszty produkcji, podjęła decyzję o imporcie chińskich podzespołów do zapalniczek, a pomimo to koszty produkcji były znacznie wyższe niż ceny zapalniczek na polskim rynku z importu.

Z analizy posiadanych przez Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej danych wynika, że import zapalniczek po cenach dumpingowych jest dla przemysłu krajowego barierą, której przemysł nie jest w stanie przewyżżyć. W konsekwencji rozmiary importu po cenach dumpingowych doprowadziły do znacznego ograniczenia mocy produkcyjnych (i zatrudnienia).

Przeprowadzona analiza wykluczała również możliwość, że szkoda została wyrządzona przez inne czynniki niż przywóz po cenach dumpingowych (z wyjątkiem obejścia ceł antydumpingowych przez import zapalniczek pochodzących rzekomo z Wietnamu, wobec których podjęto odrębne środki).

W świetle materiału dowodowego zawartego we wniosku spółki BUDZYŃSCY S.C. oraz danych spółki PREMETS.A., a także materiału zebranego w toku postępowania, należy stwierdzić, że przywóz w celu obejścia ustanowionego cła antydumpingowego zapalniczek jednorazowych z zaworkiem oraz zapalniczek rzekomo pochodzących z Tajwanu wyrządzał szkodę przemysłowi krajowemu.

Zastrzeżenia stron

Zdaniem stron, Minister nie przeprowadził analizy niektórych czynników innych niż dumping powodujących szkodę dla przemysłu krajowego, tj. importu z Unii Europejskiej rzekomo po cenach dumpingowych (0,08 euro/szt.), zmian popytu na skutek zmniejszenia się liczby palaczy oraz niskiej jakości zapalniczek krajowych.

W odniesieniu do importu z Unii Europejskiej należy stwierdzić, że jego średnia ważona cena w okresie badanym dla niniejszego postępowania nigdy nie kształtowała się poniżej 0,13 euro/szt.

Zmniejszenie się ilości palaczy również nie mogło być czynnikiem, który miał znaczący wpływ na popyt na zapalniczki, wzięwszy po uwagę 5-miesięczny okres badany. Ponadto w okresie badanym popyt na rynku był stabilny.

W toku postępowania nie stwierdzono także, aby zapalniczki krajowe odbiegały jakością od zapalniczek importowanych. Jakość zapalniczek krajowych potwierdzają protokoły z kontroli warunków organizacyjno-technicznych do prowadzenia produkcji wyrobów o stabilnym poziomie jakości w ramach nadzoru nad wydanym certyfikatem, podpisane przez zespół oceniający Instytutu Górnictwa Naftowego i Gazownictwa.

IX. Inne zastrzeżenia stron

Zdaniem stron, organ nie przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów projektu postanowienia z dnia 8 kwietnia 2003 r. wbrew dyspozycji art. 2 ust. 1 ustawy z 2001 r. Potwierdzeniem tego jest, zdaniem skarżących, brak odniesienia do stanowiska UOKiK w postanowieniu z dnia 8 kwietnia 2003 r.

Powyższy zarzut jest bezpodstawny. Organ przekazał projekt postanowienia z dnia 8 kwietnia 2003 r. Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, czego dowodem jest treść opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, która znajduje się w aktach sprawy. Odnosząc się do drugiej części zarzutu, należy zaznaczyć, iż opinia Prezesa UOKiK nie ma charakteru wiążącego, w związku z czym Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w toku postępowania antydumpingowego nie jest obowiązany do jej uwzględnienia. W konsekwencji nie jest również konieczne odniesienie się do uwag Prezesa UOKiK w treści postanowienia. Ponadto należy zauważyć, iż Prezes UOKiK nie zgłosił w swej opinii zastrzeżeń co do kierunku rozstrzygnięcia zawartego w postanowieniu z dnia 8 kwietnia 2003 r.

Zdaniem stron, organ administracji pominął fakt, iż Chińska Republika Ludowa po przyjęciu tego państwa do Światowej Organizacji Handlu została uznana za państwo o gospodarce rynkowej, o czym świadczy decyzja Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 lutego 2003 r. w sprawie uchylenia decyzji Ministra Gospodarki zmieniającej decyzję w sprawie wprowadzenia opłaty celnej dodatkowej w związku z nadmiernym przywozem niektórych rodzajów obuwia pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej (M. P. Nr 10, poz. 146).

Powyższe stwierdzenie jest bezzasadne. Przywołana decyzja nie potwierdza rynkowego statusu Chińskiej Republiki Ludowej. W tym miejscu należy zaznaczyć, iż zgodnie z § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2003 r. w sprawie określenia krajów o gospodarce nierynkowej na potrzeby postępowania antydumpingowego (Dz. U. Nr 88, poz. 807) do celów postępowania antydumpingowego Chińska Republika Ludowa została uznana za kraj o gospodarce nierynkowej.

X. Nałożenie cła antydumpingowego

W świetle zebranego materiału dowodowego uznano, iż zapalniczki do wielokrotnego napełniania pochodzenia chińskiego i zapalniczki jednorazowe pochodzenia chińskiego, na które Minister Gospodarki ustanowił decyzją z dnia 26 października 1998 r. cło an-

tydumpingowe, są towarami podobnymi, a import tych pierwszych służy obchodzeniu cła antydumpingowego. W konsekwencji postępowanie zakończone zostało nałożeniem cła antydumpingowego na te zapalniczki i obecnie w toku ponownego rozpatrzenia sprawy nie znaleziono argumentów na rzecz zmiany powyższej decyzji.

W świetle zebranego materiału dowodowego uznano, iż zapalniczki rzekomo pochodzące z Tajwanu i zapalniczki jednorazowe pochodzenia chińskiego, na które Minister Gospodarki ustanowił decyzją z dnia 26 października 1998 r. cło antydumpingowe, są towarami podobnymi, a import tych pierwszych służy obchodzeniu cła antydumpingowego. W konsekwencji postępowanie zakończone zostało nałożeniem cła antydumpingowego na te zapalniczki i obecnie w toku ponownego rozpatrzenia sprawy nie znaleziono argumentów na rzecz zmiany powyższej decyzji.

XI. Ostateczne ustalenia prawne

Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej dokonał ostatecznego ustalenia, że wnioskodawca postępowania — BUDZYŃSCY S.C. — był legitymowany do skutecznego wnioskowania o wszczęcie postępowania antydumpingowego na podstawie art. 20 ust. 2 i 3 ustawy z 1997 r.

W toku postępowania ostatecznie ustalono również, iż towar objęty postępowaniem jest zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy z 1997 r. towarem podobnym do towaru objętego cłem antydumpingowym.

Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej stwierdził wystąpienie obejścia ustanowionych ceł antydumpingowych zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy z 1997 r. W trakcie ponownego rozpatrywania sprawy Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej uzupełnił postępowanie dowodowe, zaś strony nie przedstawiły istotnych okoliczności uzasadniających zmianę ustaleń wstępnych. W związku z powyższym Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej wydał na podstawie art. 36 ust. 1 i 2 ustawy z 2001 r. postanowienie o ustaleniach ostatecznych.

Postanowienie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Pouczenie

Na postanowienie nie przysługuje zażalenie. Zgodnie z art. 36 ust. 5 ustawy z 2001 r., stronom biorącym udział w postępowaniu antydumpingowym służy skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego, którą zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz. U. Nr 74, poz. 368, z późn. zm.) należy wnieść w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszego postanowienia. Skargę w podanym terminie należy wnieść bezpośrednio do Sądu. Wniesienie skargi nie wstrzymuje wykonania zaskarżonego postanowienia.

Minister Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej:

J. Hausner